

ВИЗНАЧЕННЯ ГІПОЛІПІДЕМІЧНОЇ ДІЇ КАПСУЛ РАВІСОЛ ІЗ РІЗНИМ ВМІСТОМ ДІЮЧИХ РЕЧОВИН

Кошова О. Ю., Штриголь С. Ю., Трутаєв І. В., Гращенко С. А.
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
e-mail: cndl@muph.edu.ua

Вступ. На сьогодні смертність від серцево-судинних захворювань (ССЗ) посідає перше місце в світі. Проте, незважаючи на значні досягнення медицини, проблема лікування захворювань системи кровообігу (стенокардія, інфаркт міокарда, інсульт, захворювання судин нижніх кінцівок) залишається актуальною медичною та соціальною проблемою. Однією з основних причин ССЗ є атеросклероз. Для профілактики та лікування початкових стадій атеросклерозу дедалі більшу увагу лікарів і пацієнтів привертає можливість використання фітотерапії. Лікарські рослини (ЛР) мають ряд переваг перед синтетичними гіполіпідемічними препаратами: комплексний вплив на патогенетичні ланки захворювання, доступність і дешевизна. Протиатеросклеротична дія ЛР визначається вмістом в них флавоноїдів, фосфоліпідів, стероїдних сапонінів, вітамінів, мікроелементів, амінокислот, гормоноподібних речовин, ферментів та ін., які знаходяться в низьких концентраціях, що забезпечує м'яку дію. Отже, комплексне використання фармакологічних ефектів ЛР може служити базисним терапевтичним фактором у первинній профілактиці і лікуванні атеросклерозу та гіперліпідемії.

Метою дослідження стало визначення гіполіпідемічної дії двох зразків – капсул «Равісол®-1» із вмістом густого екстракту лікарських рослин (ТЗ1) та капсул «Равісол®-2», діючою речовиною яких є нативні подрібнені лікарські рослини аналогічного складу (ТЗ2).

Матеріали та методи. Досліди проведені на 65 щурах самцях, масою 180-220 г. Гіперліпідемію моделювали одночасним введенням масляного розчину холестерину у дозі 0,5 мг/кг та 100 000 од/кг вітаміну D₂. Тест-зразок1 у дозах 180 і 360 мг/кг та ТЗ2 у дозах 100 і 200 мг/кг вводили профілактично протягом 2 тижнів до моделювання патології та 5 діб поспіль. Як препарати порівняння (ПП) використовували стандартні гіполіпідемічні препарати з різними механізмами дії – нікотинову кислоту (3 г/кг), «Зокор®» (5 мг/кг) та вітамін Е (50 мг/кг). У сироватці крові визначали вміст загального ХС, ТГ, ЛПВЩ, ЛПНЩ.

Результати. Одночасне введення розчину ХС та вітаміну D₂ призводило до розвитку атерогенної дисліпідемії у щурів, що віддзеркалювалося статистично значущим збільшенням всіх досліджуваних показників: ХС, ТГ, ЛПВЩ та ЛПНЩ відносно рівнів інтактного контролю (ІК). Збільшення ЛПВЩ свідчить про активацію захисного механізму з метою знешкодження надлишку фракції атерогенних ЛПНЩ. Профілактично-лікувальне введення ТЗ2 із вмістом подрібнених трав попереджало розвиток гіперліпідемії. Під дією засобу в дозі 100 мг/кг спостерігали позитивну динаміку всіх досліджуваних показників. Проте, тільки вміст ХС та ЛПНЩ дорівнював, а ТГ залишався підвищеним щодо ІК. Збільшення вмісту ЛПВЩ було незначним. За здатністю нормалізувати рівень ХС ТЗ2 статистично значуще переважав таблетки нікотинової кислоти та вітамін Е, а за впливом на рівень ТГ та ЛПВЩ поступався всім ПП. ТЗ2 у дозі 200 мг/кг виявив аналогічну, але дещо менш виражену ефективність. Введення ТЗ1 (із вмістом густого екстракту лікарських рослин) у дозах 180 і 360 мг/кг викликало статистично значуще зменшення вмісту ТГ та ЛПНЩ, проте вміст ХС залишався підвищеним щодо ІК. За виразністю гіпохолестеринемічної дії ТЗ1 поступався ТЗ2, а за впливом на рівень ТГ – перевищував його (у дозі 360 мг/кг). Порівняння з референс-зразками дозволяє припустити два різних механізми дії у досліджуваних ТЗ: капсули «Равісол®-1» впливають переважно на рівень ТГ, а капсули «Равісол®-2» (трава) – на вміст ХС. Проте за виразністю впливу на вміст ЛПВЩ у крові щурів капсули «Равісол®-2» переважають «Равісол®-1», а за впливом на ЛПНЩ досліджувані ТЗ виявляють однакову ефективність.

Висновки. Визначено найбільш ефективні дози ТЗ: 360 мг/кг капсул «Равісол®-1» (густий екстракт) та 100 мг/кг «Равісол®-2» (трава). Отримані дані свідчать про перспективність поглибленого вивчення гіполіпідемічних властивостей капсул «Равісол®».